

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávnenej **P.**, so sídlom v B., IČO: X.X., zastúpenej spoločnosťou F., so sídlom v B., IČO: X., v mene ktorej koná doc. JUDr. B., PhD., advokát a konateľ, proti povinnej **K.**, bývajúcej v S., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. P.P., IČO: X., so sídlom v K., v mene ktorej koná JUDr. P., advokát a konateľ, **o vymoženie 624,91 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 14 Er 589/2008, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. októbra 2012 sp. zn. 15 CoE 117/2012, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor JUDr. R. žiadosťou doručenou Okresnému súde Lučenec (ďalej len „exekučný súd“) 27. júna 2008 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie [§ 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)], a to na základe exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu (zriadeného zriaďovateľom S., IČO: X., so sídlom v B.) z 19. februára 2008, sp. zn. S.. Okresný súd Lučenec poverením z 30. júna 2008, číslo X., poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe uvedeného exekučného titulu.

Exekučný súd uznesením z 20. marca 2012, č.k. 14 Er 589/2008-27, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa v zmluve o úvere č. X., ktorú povinná s oprávnenou uzavrela 7. marca 2007. V zmysle výkladu smernice Rady č. 93/13/EHS v rozsudku *Océano Grupo Editorial* dospel k záveru, že rozhodcovská doložka bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou a ako taká bola už od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy. Rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol exekučný titul, sa teda uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán a rozhodcovský rozsudok vydaný v takomto konaní nemohol byť riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie. V dôsledku toho súd považoval exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku brániacu vo vykonaní exekúcie, preto exekúciu v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

Toto uznesenie exekučného súdu napadla oprávnená odvolaním. Podaním z 26. júla 2012, doručeným exekučnému súdu 10. augusta 2012, oprávnená podala návrh na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Zároveň v tomto podaní doplnila právnu argumentáciu k podanému odvolaniu.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením z 31. októbra 2012, sp. zn. 15 CoE 117/2012, návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie ako vecne potvrdil. Zamietnutie návrhu na prerušenie konania odôvodnil tým, že v danom prípade nepovažoval oprávnenou položené otázky za právne relevantné vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu. Rozhodnutie o predložení prejudiciálnej otázky je vo výlučnej kompetencii vnútroštátneho súdu, preto pánom takéhoto rozhodnutia nie sú účastníci konania, ale len predkladajúci súd, ktorý dospel k záveru, že pre kvalifikované rozhodnutie potrebuje interpretačnú pomoc Súdneho dvora Európskej únie. Súdny dvor však pre podobné prípady zdefinoval, kedy súd nie je povinný predložiť prejudiciálnu otázku – ide o situáciu, kedy predložená otázka je irelevantná, vecne zhodná s otázkou, o ktorej sa už rozhodlo, a v prípade, ak je správne uplatňovanie práva Únie také jednoznačné, že nepripúšťa nijaké rozumné pochybnosti, čo je prípad prejednávanej veci. Čo do potvrdzujúceho výroku súd uviedol, že postup exekučného súdu v danej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený, keď tento správne zistil, že rozhodcovská doložka dohodnutá v zmluvných dojednaniach ako

súčasť zmluvy uzavretej medzi oprávnenou a povinnou spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tak, ako to vyplýva z § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rozhodcovskú doložku je potrebné považovať za neprijateľnú, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, keď spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení z hľadiska jeho vyjednávacej sily, ako aj z hľadiska úrovne informovanosti a táto situácia ho núti, aby pristúpil na vopred pripravené podmienky dodávateľa bez toho, aby podstatným spôsobom mohol ovplyvniť ich obsah. Rozhodcovská doložka nebola individuálne dohodnutá a jej obsah bol vopred pripravený, spotrebiteľ teda mohol úver len prijať alebo ho odmietnuť. Ak je rozhodcovská doložka súčasťou formulárových zmluvných podmienok, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na jej nekalosť, či už v dôsledku svojej nevedomosti, či nečinnosti. Pokiaľ teda bola právomoc rozhodcovského súdu založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenej voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať. Odvolací súd podotkol, že záver exekučného súdu o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky ako zmluvnej podmienky je správny, na danú vec však bolo potrebné aplikovať § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie (doplnené podaním datovaným 16. júla 2013, doručeným dovolaciemu súdu 9. augusta 2013). Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie exekučného súdu zrušil a vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie; uplatnil si aj náhradu trov dovolacieho konania. Navrhla tiež odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia a konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Dôvodila tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., keď súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), súd jej svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), keďže ju súdy oboch stupňov nevyzvali a ani inak s ňou nekomunikovali o jej právnych a skutkových návrhoch. Ďalej

uviedla, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a tiež aj to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Svoju argumentáciu podrobne a rozsiahlo v dovolaní rozvinula. K uvedeným dôvodom dovolania uviedla, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve uzatvorenej medzi oprávnenou a povinnou. Podľa dovolateľky odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto právne posúdenie trpí základnými vadami jeho nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti, čím porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa názoru dovolateľky, závery odvolacieho súdu (že rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa, že žaloby, ktorých cieľom je uspokojenie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd, a že spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov uzavretia rozhodcovskej doložky, a preto, vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a vyjednávaciu silu, nemožno spravodlivo požadovať, aby porozumel jej významu) nie sú zdôvodnené a preukázané, predstavujú nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych a skutkových súvislostiach. Uviedla, že podľa právnej doktríny smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie, pretože je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Podľa dovolateľky, ak bola smernica prebratá do slovenského právneho poriadku správne a včas, je nutné aplikovať slovenskú právnu úpravu. Exekučný súd, ani odvolací súd sa podľa oprávnenej nevyrovnali najmä s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a nezdôvodnili, prečo priamo aplikovali ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS. Smernica podľa dovolateľky nepovažuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané a opačné závery oboch súdov sú ich nepreukázanou domnienkou. Ďalej dovolateľka poukázala na znenie smernice Rady 93/13/EHS ustanovení ods. 1 písm. q/ jej prílohy v slovenskom, anglickom, českom, poľskom, nemeckom a francúzskom jazyku a uviedla, že ustanovenie slovenskej verzie uvedeného ustanovenia smernice je nesprávne. Text únievého predpisu je potrebné skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu. Pokiaľ je výklad ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa

všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou. Ďalej (podľa dovolateľky) sa súd nijako nevyrovnal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nijako nezdôvodnil, prečo považuje rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere. Dovolateľka má za to, že v danom prípade je nutné požiadať, spolu s inými ustanoveniami o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie, pričom dovolateľka je toho názoru, že exekučný súd a krajský súd sa s touto otázkou mali na súdny dvor obrátiť už skôr. Je totiž treba zohľadniť odlišnosti interpretácie komunitárneho práva a ubezpečiť sa, že výklad vnútroštátneho súdu je rovnako zjavný ostatným súdom členských štátov. V tejto súvislosti cituje rozsudok Spolkového súdneho dvora z 13. januára 2005, sp. zn. III ZR 265/03, uznesenie Ústavného súdu Českej republiky z 11. októbra 2012, sp. zn. IV. ÚS 1281/12, a ďalšie. Rozhodnutie odvolacieho súdu je neodôvodnené, a preto vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne k svojim záverom.

Povinná vo svojom vyjadrení z 5. februára 2013 navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania vo výške 167,10 Eur titulom trov právneho zastúpenia.

Súdny exekútor sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

V rámci následného skúmania dôvodnosti návrhu oprávnenej na prerušenie konania dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s ustanovením § 243c O.s.p., a takýto návrh nie je dôvodný.

V tejto súvislosti treba uviesť, že konanie pred súdnym dvorom o predbežnej otázke má povahu osobitného nespоровého a medzitýmneho konania, v ktorom súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom

pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože súdny dvor v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke, lebo je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva a návrhu účastníka na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nevyhoví, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá procesné vady konania ani v zmysle § 237 písm. f/ ani v zmysle písm. g/ O.s.p.

Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľkou v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia súdneho dvora. Zo spisu vyplýva, že súdy nižších stupňov neinterpretovali právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľka domáhala. Podľa názoru dovolacieho súdu nebola otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca.

Majúc na zreteli uvedené, dovolací súd zamietol návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť a dospel k záveru, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p.

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci však nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa nezmenil, ale ho potvrdil, a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1 písm. a/, písm. b/ O.s.p., ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.).

Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné

(por. R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné. Dovolací súd sa však osobitne zameril na skúmanie dovolateľkou tvrdených procesných vád podľa § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O.s.p.

Právomoc súdu je upravená v ustanoveniach § 7 a § 8 Občianskeho súdneho poriadku; jej nedostatok sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má za následok zastavenie konania a (prípadné) postúpenie veci inému orgánu.

Dovolateľka v predmetnej veci vadu konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzovala z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopierala. Namietala, že súdy sa nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľka namietala nesprávnu aplikáciu a výklad Exekučného poriadku, resp. namietala nesprávne právne posúdenie veci. Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci, keď napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku). Námietka dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o dovolateľkou namietanú existenciu prekážky rei iudicatae (§ 237 písm. d/ O.s.p.) treba uviesť, že táto patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec, pričom o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu

konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav (vymedzený žalobným petitom) vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná táto prekážka, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania; je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Z hľadiska totožnosti účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávnenej P., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnej K., bývajúcej v S., o vymoženie 624,91 Eur s príslušenstvom, na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu (zriadeného zriaďovateľom S., so sídlom v B., IČO: X.) z 19. februára 2008, sp. zn. S., vedenému na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 14 Er 589/2008 nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku, je materiálne vykonateľný. Z povahy rozhodcovského konania, ktoré je v zákonom vymedzených prípadoch alternatívnou možnosťou k súdnemu sporovému konaniu, totiž vyplýva, že jeho výsledkom môže byť titul, splnenia ktorého sa možno domáhať vykonaním exekúcie.

Vzhľadom na uvedené dovolateľkou vytýkaná vada podľa § 237 písm. d/ O.s.p. konanie nezaťažila.

Konanie nie je zaťažené ani vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., lebo v predmetnej veci nebol zistený nedostatok návrhu na začatie konania. Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej bol povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového – hľadiska

(§ 41 ods. 2 O.s.p.) zo strany oprávnenej ani nejde o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľka konkrétne namietala porušenie jej práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Obsah práva na spravodlivý súdny proces v zmysle uvedených článkov nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti oprávnenej pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo dôjsť tým, že súd prvého stupňa exekučné konanie zastavil, hoci pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

Dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci odvolací súd i exekučný súd správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekučného konania (po predchádzajúcom vydaní poverenia na vykonanie exekúcie).

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky).

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t.j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou – spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj s ustanovením § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti treba uviesť, že uplatnený postup a prijaté právne závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (por. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 173/2012, 4 Cdo 182/2012, 4 Cdo 190/2012).

Takéto oprávnenie má exekučný súd aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní. V prípade zisteného nedostatku v tomto smere je exekučný súd oprávnený konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012 sp. zn. 5 Cdo 230/2011.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech

povinnej. Aj dovolací súd sa stotožňuje so závermi odvolacieho súdu a súdu exekučného a v podrobnostiach na ne poukazuje.

Ani ďalšia námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je dôvodná. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 O.s.p. citovaného zákona. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec,

a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov exekučného súdu a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami oprávnenej uvedeními v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery exekučného súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Keďže prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O.s.p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky

jej dovolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

Úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože trovy povinnej, ktoré vznikli v súvislosti s vyjadrením jej zástupcu k dovolaniu, nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania za potrebné na účelné bránenie práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. novembra 2014

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová